

Middaggebed

Patroonfeest – Heilige Petrus & Paulus

‘Geroepen tot vrijheid’

28 juni 2026

PARADIJSKERK

OULD - KATHOLIEKE PAROCHIE
VAN DE HH. PETRUS EN PAULUS
ROTTERDAM

Patroonfeest HH Petrus en Paulus

Het hoogfeest van de heilige Petrus en Paulus herinnert ons aan twee mensen die ieder op hun eigen manier getuigen waren van het evangelie. Jaarlijks wordt dit gevierd op 29 juni.

Petrus en Paulus zijn de patroonheiligen van onze kerk. Daarom vieren wij vandaag een feestelijke eucharistie, gevolgd door een gezamenlijke (vis)maaltijd en een middaggebed.

Heiligen zijn geen volmaakte mensen, maar mensen die in hun eigen tijd en omstandigheden groeiden in geloof, hoop en liefde. Hun leven kan ons inspireren in hoe wij vandaag kerk en gemeenschap willen zijn.

In dit middaggebed staat het thema *geroepen tot vrijheid* centraal. In de lezingen horen wij hoe God mensen roept tot vrijheid, liefdevolle dienstbaarheid en verantwoordelijkheid voor elkaar.

In de week van Keti Koti richten wij ons niet alleen op het verleden, maar ook op hedendaagse vormen van uitbuiting en onvrijheid. Rose Ngoy deelt met ons haar verhaal over hedendaagse uitbuiting en kindslavernij in de Democratische Republiek Congo.

Aan dit middaggebed werken mee:

Liturgie: Arjen, Jessie, Michael en Rose

Evangelie: Astrid

Muziek: Heleen en Matthijs

Voorbeden: Hennie

Openingslied: Als vrijheid was wat vrijheid lijkt *staan*
(NLB 946)

The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in treble clef, with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 3/4 time signature. The lyrics are written below the notes. The first two staves have two different vocal parts labeled 'allen 1' and 'allen 2'. The music ends with a double bar line and repeat dots.

allen 1 Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij wa-ren
allen 2 Wij tus-sen moed en wan-hoop. Waar-om we-ten
de men-sen niet die wij nu ang-stig zijn
wij wel wat le-ven is maar le-ven niet?
wij zaai-den bron-nen uit in de woes-tijn,
Soms gaan wij op de vleu-gels van een lied
wij oogst-ten zee-en zon-der te ver-va-ren.
en dur-ven on-ze zwaar-te-kracht ver-ge-ten.

Verlangen, pijn van onbekende duur:
turen de verte in, niet kunnen laten
een stad te zien, een tuin, doorschijnend water
dan valt de nacht over het middaguur.

Maar voorgevoel van liefde duurt het langst,
heugenis aan het woord in den beginne,
licht – ongebroken val het bij ons binnen.
Even zijn wij ontkomen aan de angst.

Als vrijheid was wat vrijheid lijkt, wij waren de mensen niet die wij nu angstig zijn wij zouden niet meer vluchten voor de pijn en voor de grootste liefde niet vervaren.

Openingsvers

staan

V: God, kom ons te hulp

A: **Heer, haast u ons te helpen**

A: **Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest, zoals het was in het begin, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.**

Eerste lezing: Exodus 3: 2-4, 7-10

zitten

Lezing uit het boek Exodus

²Daar verscheen de engel van de HEER aan hem in een vuur dat uit een doornstruik opvlamde. Mozes zag dat de struik in brand stond en toch niet door het vuur werd verteerd. ³Hoe kan het dat die struik niet verbrandt? dacht hij. Ik ga dat wonderlijke verschijnsel eens van dichtbij bekijken. ⁴Maar toen de HEER zag dat Mozes dat ging doen, riep Hij hem vanuit de struik: 'Mozes! Mozes!' 'Ja, ik luister,' antwoordde Mozes.

⁷De HEER zei: 'Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, Ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, Ik weet hoe ze lijden.

8Daarom ben Ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden, en om hen uit Egypte naar een mooi en uitgestrekt land te brengen, een land dat overvloedig van melk en honing, het gebied van de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwwieten en Jebusieten. 9De jammerklacht van de Israëlieten is tot Mij doorgedrongen en Ik heb gezien hoe wreed de Egyptenaren hen onderdrukken. 10Daarom stuur Ik jou nu naar de farao: jij moet mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte weg leiden.'

Hier eindigt de eerste lezing.

Zingen: psalm 121: 1

zitten

1 Ik sla mijn o - gen op en zie
de ho - ge ber - gen aan,
waar komt mijn hulp van - daan?
Mijn hulp is van mijn He - re, die
dit al - les heeft ge - scha - pen.
Mijn her - der zal niet sla - pen.

Tweede lezing: Galaten 5: 1, 13-14 en 22-26 *zitten*

A reading from the Letter of Paul to the Galatians

¹It is for freedom that Christ has set us free. Stand firm, then, and do not let yourselves be burdened again by a yoke of slavery.

¹³You, my brothers and sisters, were called to be free. But do not use your freedom to indulge the flesh; rather, serve one another humbly in love. ¹⁴For the entire law is fulfilled in keeping this one command: “Love your neighbor as yourself.”

²²But the fruit of the Spirit is love, joy, peace, forbearance, kindness, goodness, faithfulness, ²³gentleness and self-control. Against such things there is no law. ²⁴Those who belong to Christ Jesus have crucified the flesh with its passions and desires. ²⁵Since we live by the Spirit, let us keep in step with the Spirit. ²⁶Let us not become conceited, provoking and envying each other.

Here ends the second reading.

Zingen: Alleuia 7 (Taize)*staan*

The image shows a musical score for the song 'Alleuia 7 (Taize)'. It consists of two systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The lyrics are 'Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.' The first system shows the vocal line starting with a quarter note 'Al', followed by eighth notes 'le - lu - ia', and then a series of chords. The piano accompaniment starts with a quarter note 'Al', followed by eighth notes 'le - lu - ia', and then a series of chords. The second system is identical to the first.

Evangelielezing: Johannes 13: 1-8, 12-15*staan*

V: Lezing uit het evangelie volgens Johannes

A: U, Heer, zij glorie.

1Het was kort voor het pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat Hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader. Hij had de mensen die Hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan. 2Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd. De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet om Jezus uit te leveren. 3Jezus, die wist dat de Vader Hem alle macht had gegeven en dat Hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, 4stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek

om ⁵en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen, en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had. ⁶Toen Hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: ‘U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?’ ⁷Jezus antwoordde: ‘Wat Ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel begrijpen.’ ⁸‘O nee,’ zei Petrus, ‘mijn voeten zult U niet wassen, nooit!’ Jezus zei: ‘Als Ik ze niet mag wassen, kun je niet bij Mij horen.’

¹²Toen Hij hun voeten gewassen had, deed Hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. ‘Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?’ vroeg Hij. ¹³‘Jullie zeggen altijd “meester” en “Heer” tegen Mij, en terecht, want dat ben Ik ook. ¹⁴Als Ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. ¹⁵Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

V: Zo spreekt de Heer:

A: **Alleluia 7 (Taize)**

Overweging

zitten

Zingen: Zolang er mensen zijn op aarde *zitten*

Gezang 790: 1 en 2

The image shows a musical score for a hymn. It consists of four staves of music in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The lyrics are: 'Zo - lang er men - sen zijn op aar - de, zo - lang de aar - de vruch - ten geeft, zo - lang zijt Gij ons al - ler Va - der. Wij dan - ken U voor al wat leeft.'

Zolang de mensen woorden spreken,
zolang wij voor elkaar bestaan,
zolang zult Gij ons niet ontbreken,
wij danken U in Jezus' naam.

Hedendaagse uitbuiting in Congo (DRC)

Nederlandse vertaling vanaf p. 13

Muziek: Sometimes I feel like a motherless child
(Odetta) – bewerking Heleen & Matthijs

Zingen: Ubi caritas et amor (Taize) staan

Tijdens het zingen van dit lied vormen wij voorin de kerk een kring (neem dit boekje mee).

The image shows a musical score for the hymn 'Ubi caritas et amor'. It consists of two staves: a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The melody is written in the treble staff, and the bass line is in the bass staff. The lyrics 'U - bi ca - ri - tas et a - mor, u - bi ca - ri - tas De - us i - bi est.' are written below the treble staff.

♪ **Where there is char-i-ty**, self-less love, Where there is char-i-ty, God is tru-ly there. / **Ten, kur gai-les-tis** ir mei-lè, ten, kur gai-les-tis, Die-vas-ten y-ra. /
いつくしみあ-いの あるところか-みとむに

Wierook wordt gebrand als symbool voor onze gebeden die opstijgen tot God.

Magnificat (vrije vertaling)

V: Mijn ziel zingt van God die ziet wie over het hoofd wordt gezien.

A: **Hij tilt op wat klein is en doorbreekt wat vast lijkt te staan.**

V: Waar macht zich verheft, brengt Hij omkeer, waar honger is, schenkt hij overvloed.

A: **Hij blijft trouw aan mensen, aan beloften, aan toekomst.**

V: Vandaag en morgen blijft zijn naam leven onder ons.

A: **Eer aan God, bron van leven, woord van liefde, en adem van kracht, nu en altijd. Amen.**

Voorbeden

V: ... laat ons bidden

Heer, on - ze Heer, ont - ferm U o - ver ons.

Stilte - *overgaand in het 'Onze Vader'*

A: Onze Vader,
die in de hemelen zijt,
geheilgd zij uw Naam,
uw koninkrijk kome.
uw wil geschiede op de aarde als in de
hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren
en leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Want van U is het koninkrijk
de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid. Amen

Zegenbede

V: Moge God ons zegenen met moed en
zachtmoedigheid,
met liefde voor gerechtigheid en met trouw aan
de waardigheid van ieder mens,
in de geest van Petrus en Paulus.

**A: (†) In de naam van de Vader, Zoon en heilige
Geest. Amen.**

Slotlied: Amazing Grace

Amazing grace! how sweet the sound,
That saved a wretch; like me!
I once was lost, but now am found,
Was blind, but now I see.

'Twas grace that taught my heart to fear,
And grace my fears relieved;
How precious did that grace appear
The hour I first believed!

The Lord hath promised good to me,
His word my hope secures;
He will my shield and portion be
As long as life endures.

When we've been there ten thousand years,
Bright shining as the sun,
We've no less days to sing God's praise
Than when we first begun.

Nederlandse vertaling – lezing Rose Ngoy

“Kinderen van de mijnen of studenten van morgen? De zaak van het Lycée Lubusha en de mijnbouwparadox van de DRC”

In de lezing van vandaag horen we hoe Jezus tijdens het Laatste Avondmaal de voeten van zijn leerlingen wast. Door deze nederige daad van dienstbaarheid toont Hij zijn grenzeloze liefde en geeft Hij een duidelijk voorbeeld van hoe zijn volgelingen elkaar in nederigheid kunnen dienen. Deze boodschap geldt ook vandaag nog voor ons als christenen, terwijl wij proberen elkaar te ontmoeten in verbondenheid, ondanks onze verschillen.

Vandaag wil ik met jullie delen hoe onverschillig multinationale investeerders vaak staan tegenover het onderwijs van kinderen in de Democratische Republiek Congo (DRC).

Wanneer we een mobiele telefoon, computer of elektrische auto gebruiken, staan we er dan bij stil waar de grondstoffen vandaan komen die deze technologieën mogelijk maken? Meestal niet, of slechts zelden. Toch begint een belangrijk deel van de wereldwijde energietransitie in de Democratische Republiek Congo (DRC). Over twee dagen, op 30 juni, viert de Congolese bevolking 66 jaar onafhankelijkheid.

De Democratische Republiek Congo beschikt over enkele van de grootste voorraden ter wereld van kobalt, coltan, lithium, koper en andere strategische mineralen die essentieel zijn voor de wereldwijde energietransitie.

Ondanks deze rijkdom kampt het land met gewapende conflicten, massale ontheemding van mensen en schendingen van mensenrechten.

De DRC wordt gezien als een “oplossingsland” in de wereldwijde klimaatcrisis, omdat haar mijnbouwpotentieel cruciaal is in de overgang van fossiele brandstoffen naar de productie van batterijen voor elektrische voertuigen. Met een oppervlakte van 2.345.409 vierkante kilometer is de DRC het grootste land van Sub-Sahara-Afrika. Het land telt ongeveer 116 miljoen inwoners en de hoofdstad is Kinshasa.

Congolees kobalt, dat essentieel is voor de productie van batterijen voor elektrische voertuigen, wordt grotendeels in ruwe vorm geëxporteerd naar China. Van daaruit komt het terecht in de productieketens van de wereldwijde technologiesector. Terwijl de wereld bouwt aan haar energietoekomst, betalen veel Congolese gemeenschappen hiervoor een hoge menselijke prijs: kinderen worden uitgebuit in de mijnen, vrouwen krijgen te

maken met geweld, families raken ontheemd en gemeenschappen worden ontworpen.

Volgens de Wereldbank is tussen de 10% en 30% van de mineralenproductie in de Democratische Republiek Congo afkomstig uit kleinschalige mijnbouw. Het rapport *Global Trace: The Cobalt Supply Chain Mapping Report (2025)*, gefinancierd door het Amerikaanse ministerie van Arbeid, schat dat bijna 35.000 kinderen werkzaam zijn in kleinschalige mijnen, op een totaal van ongeveer 255.000 mijnwerkers. Deze kinderen wassen, sorteren en winnen mineralen onder gevaarlijke omstandigheden, vaak ten koste van hun gezondheid, veiligheid en onderwijs.

Miners extracting ore in an open-pit mine at the Shabara mining site, an artisanal mine that forms part of the Mutanda mining complex in the Democratic Republic of the Congo (DRC). Photo credit: Electronics Watch via Flickr (CC BY-NC 2.0).

Tegen deze achtergrond blijft onderwijs het meest effectieve alternatief voor kinderarbeid. Dat is precies waar het Lycée Lubusha, gelegen in Luisha in de provincie Haut-Katanga, symbool voor staat. Deze katholieke school werd opgericht in 1965 op het terrein van een voormalige mijn van Union Minière du Haut-Katanga en groeide uit tot een belangrijk symbool van onderwijs en emancipatie van Congolese vrouwen.

Al meer dan zestig jaar leidt deze school generaties jonge Congolese meisjes op. Velen van hen zijn later docent, ondernemer, arts, magistraat of gemeenschapsleider geworden en bekleden vandaag verantwoordelijke functies binnen de Congolese samenleving.

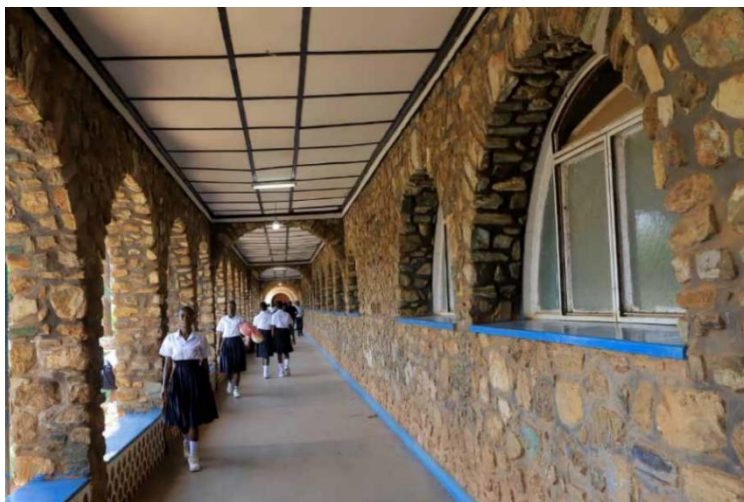

Photo SUN Magazine

Recente geologische ontdekkingen wijzen er echter op dat zich onder het terrein mogelijk grote koperreserves bevinden. Daardoor is de belangstelling van de mijnbouwsector opnieuw aangewakkerd en wordt de vraag gesteld of de ondergrond waarop de school staat geëxploiteerd moet worden.

Deze discussie gaat veel verder dan een puur economisch vraagstuk. Moeten we een educatief en historisch erfgoed opofferen voor mijnbouw? Kunnen we werkelijk zeggen dat we kinderarbeid bestrijden, terwijl tegelijkertijd een instelling wordt bedreigd die juist een duurzame oplossing biedt voor dat probleem?

Beste broeders en zusters in Christus,

Ik heb door de mijnregio's van Haut-Katanga in de Democratische Republiek Congo gereisd en verschillende kleinschalige mijnbouwlocaties bezocht. Wat ik daar zag, laat mij nog steeds niet los.

Ik ontmoette kinderen die eigenlijk in een klaslokaal zouden moeten zitten, maar hun dagen doorbrachten met het wassen, sorteren en dragen van mineraalerts. Ik zag vrouwen die onder gevaarlijke en vernederende omstandigheden werkten voor slechts enkele dollars per dag. En ik sprak met families die hun huizen hadden moeten verlaten omdat nieuwe mijnconcessies waren toegekend.

Niet iedere vorm van mijnbouw is slavernij. Maar wanneer kinderen school verlaten om gevaarlijke tunnels in te gaan, wanneer hele gemeenschappen arm blijven terwijl zij leven

boven enorme natuurlijke rijkdommen, dan moeten wij ons moeilijke morele vragen stellen.

Ik wil daarom een belangrijk verhaal met u delen over het Lycée Lubusha in Luisha, Haut-Katanga. Dit verhaal laat een probleem zien dat gevolgen kan hebben voor vele kinderen en gezinnen. Voor mijn onderzoek sprak ik onder meer met de voormalige gouverneur van Haut-Katanga, oud-leerlingen van het Lycée Lubusha en met Zijne Excellentie Fulgence Muteba, metropoliet-aartsbisschop van Lubumbashi en voorzitter van CENCO, over de mogelijke afbraak van de school.

Mijn bevindingen zijn gepubliceerd, maar werden helaas niet goed ontvangen door de Congolese autoriteiten. De situatie werd bijzonder ernstig toen aartsbisschop Fulgence Muteba ontsnapte aan een poging tot ontvoering door militairen van de Republikeinse Garde. Voor mijn eigen veiligheid zag ik mij vervolgens genoodzaakt het land te verlaten. Deze situatie vraagt dringend aandacht en steun om de toekomst van onze kinderen te beschermen.

De school bevindt zich op het terrein van een voormalige kopermijn die tientallen jaren geleden werd gesloten. In 1951 werden de mijngebouwen omgevormd tot een internaat voor jonge Congolese meisjes. Waar vroeger de rijkdom van de aarde werd gewonnen, begon onderwijs de rijkdom van menselijk potentieel zichtbaar te maken.

Vandaag staat deze school opnieuw onder druk. Geologische onderzoeken wijzen uit dat er nog steeds koper aanwezig is onder het schoolterrein. Twee Chinese mijnbedrijven, Mineral Excellent en Compagnie Minière de

Luisha, zouden de school willen laten afbreken om de mijnactiviteiten te hervatten.

Daarmee staan wij voor een fundamentele vraag: Moet een school worden afgebroken om meer koper te kunnen winnen? Voor aartsbisschop Fulgence Muteba is het antwoord duidelijk. Het Lycée Lubusha is niet zomaar een verzameling gebouwen. Het is educatief, historisch en spiritueel erfgoed. Het vertegenwoordigt hoop voor toekomstige generaties. Die waarde laat zich niet uitdrukken in de marktprijs van koper.

Toch is de stilte rond deze kwestie zorgwekkend. De Congolese overheid reageert hier nauwelijks op. Mensen in Europa kunnen deze werkelijkheid niet negeren. De mineralen die in Congo worden gewonnen, voeden onze smartphones, elektrische auto's en groene technologieën. Zij ondersteunen de energietransitie en economische groei in Europa.

Maar een werkelijk rechtvaardige transitie kan niet gebouwd worden op het lijden van kinderen of op de vernietiging van scholen.

De grootste rijkdom van de Democratische Republiek Congo bevindt zich niet alleen in de bodem. Haar grootste rijkdom bestaat uit haar mensen: haar kinderen, haar jonge vrouwen, haar gemeenschappen en haar toekomstige generaties. Een ton koper kan een bedrijf enkele jaren winst opleveren. Maar een school kan een samenleving generaties lang veranderen.

De keuze waar wij voor staan is niet die tussen ontwikkeling en onderwijs. Werkelijke ontwikkeling begint

wanneer kinderen de mijn verlaten en een klaslokaal binnenstappen. Het beschermen van het Lycée Lubusha betekent erkennen dat menselijke waardigheid meer waard is dan mineralen. Het betekent kiezen voor hoop boven uitbuiting. En het betekent beseffen dat onze ethische verantwoordelijkheid niet ophoudt bij de grenzen van Europa.

Als christenen, als burgers en als consumenten moeten wij ons daarom afvragen:

Wat voor wereld helpen wij opbouwen? Een wereld die eindeloos blijft winnen en ontginnen? Of een wereld die menselijk leven, waardigheid en de toekomst van kinderen beschermt?

Dank u wel. *Rose Ngoy Mumbi (journalist)*